Anul XVI.-Nr. 171 — 8 Pagini — EXEMPLARUL: în țară 3 lei, în străinătate 6 lei — 8 Pagini — Miercuri 27 Iulie 1927

ABONAMENTE
IN ȚARA — STRAIN.
Lei 200 | 3 Luni | 460
„ 380 | 6 „ | 880
„ 750 | 12 „ | 1700
Pe lună 80 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE și TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călătorilor" Câte 220 lei în țară 440 lei în străinăt. pe un an

Director: STELIAN POPESCU

TELEFON: Direcția 313/72—364/64 Administrația 313/71 Secretariatul de Redacție 356/43 Redacția: Coresp. cu provincia 302/98—335/31

FUNERARIILE REGELUI FERDINAND I

La Cotroceni. - La gara de Nord. - La Curtea de Argeș

Duminică dimineață, rămășițele pământești ale Marelui Rege Ferdinand I au fost transportate la Curtea de Argeș, spre a fi depuse spre veșnică odihnă alături de acele ale primului rege al României, Carol și ale Reginei Elisabeta.

Încă dela ora 5 dimineața, zeci de mii de persoane, din toate colțurile Capitalei, se îndreptau spre bulevardele Independenței, și Elisabeta, căile Victoriei și Griviței, pe unde urma să treacă cortegiul mortuar.

Frânghiile întinse la marginea trotuarelor au fost de data aceasta inutile, în urma măsurilor luate de d. general Nicoleanu, prefectul poliției.

Aspectul străzilor

Pe bulevardul Elisabeta și pe calea Victoriei, mulțimea a luat cu asalt trotuarele. Jandarmii și vânătorii țin cu strășnicie ordinea, însă mulțimea este nerăbdătoare să vadă convoiul mortuar.

In înghesuială se văd mame cu copilași în brațe, care abia mai pot sta din cauza aglomerației, căci norodul se tălăzuiește dintr'un loc în altul, cu speranța, că doar va ajunge la frânghia salvatoare, de unde să poată privi în voe trecerea cortegiului.

La toate casele depe bulevardul Elisabeta, în tot lungul căilor Victoriei și Griviței, drapele tricolore cernite, în mare doliu, trimeteau în dimineața aceasta clară, senină și strălucitoare de vară, fâlfâitul lor de adio, omagiu respectos, Regelui Bun și Mare, care trecea pentru ultima dată prin Capitala Sa, pe această cale a Victoriei, care L-a văzut deatâtea ori puternic și falnic, primind defilarea armatei Sale victorioase, armata țării, — în fața Palatului Său Regal, tezaur scump de amintiri și de nădejdi.

Peste tot, la ferestre, erau așternute covoare naționale, Capitala întreagă înghesuindu-se să vadă pentru ultima dată, rămășițele scumpe tuturor, pe Regele Ferdinand, întregitor de țară.

La auzul celor 101 lovituri de tun, cari anunțau terminarea ceremoniei și pornirea cortegiului mortuar, ceva s'a desprins din sufletul fiecăruia; emoția puternică stăpânea și sunetul clopotelor orașului cu 300 de biserici, mărea jalea și durerea tuturor.

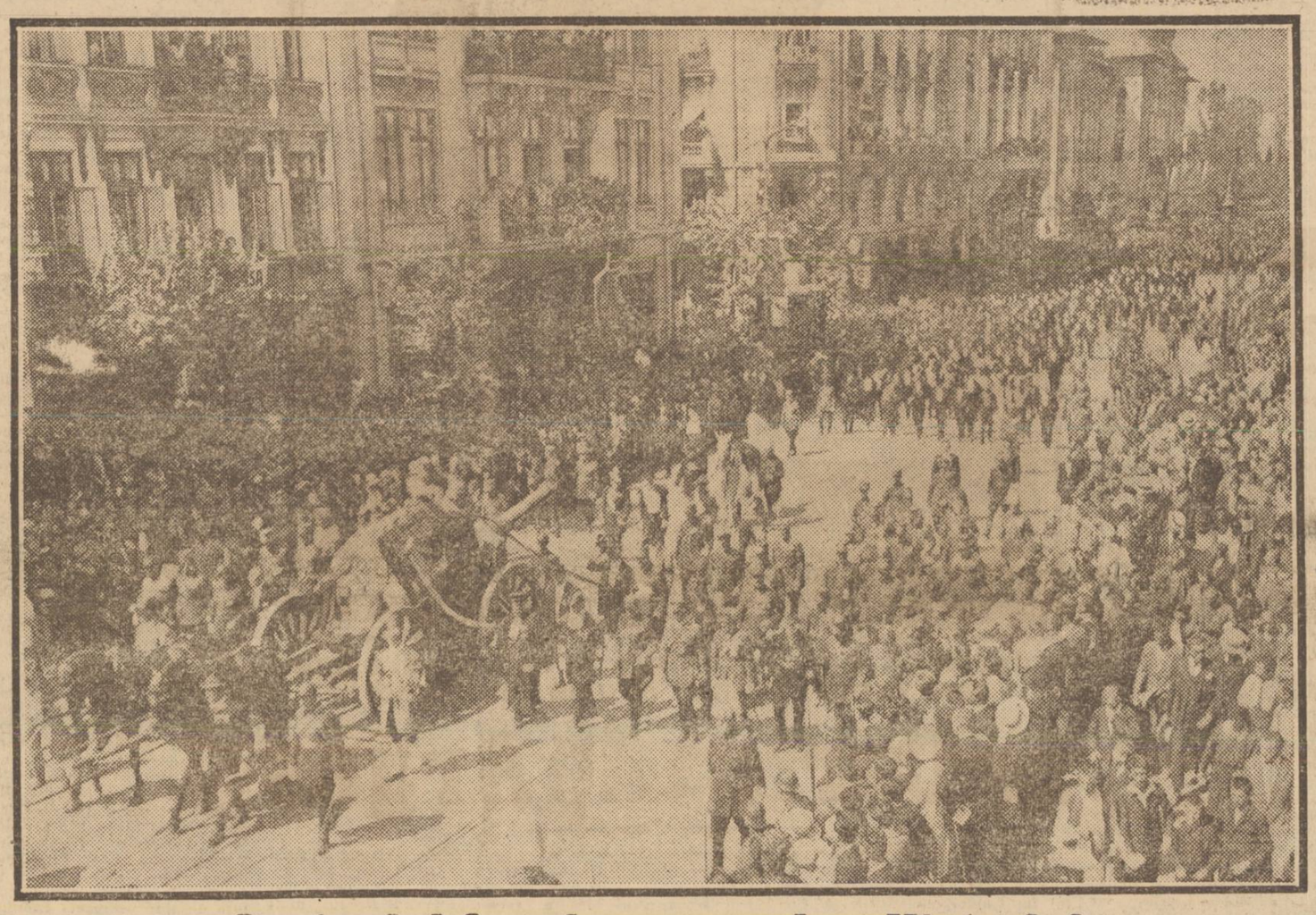

Cortegiul funebru pe calea Victoriei

La palatul Cotroceni

Membrii Corpurilor legiuitoare; cavalerii ordinului „Mihai Viteazul"; veteranii din războiul 1877—78; invalizii de război; delegația ofițerilor de rezervă și a Uniunii luptătorilor; drapelele cu delegații tuturor unităților de trupă din țară; delegațiunile din țară, așteptau pe bulevardul Independenței spre a se încolona în cortegiu.

SERVICIUL RELIGIOS

La ora 8 dim., au început să sosească la palatul Cotroceni persoanele oficiale, spre a asista la serviciul religios.

Erau de față I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea și d. G. Buzdugan, membrii regenței, membrii corpului diplomatic și anume: monsegniorul Dolci, nunțiul papal; Clinchant, ministrul Franței; R. Hyda Grey, ministrul Angliei; Culberston, ministrul Americei; dr. R. Lukes, ministrul Austriei; Moushakoji, ministrul Japoniei; marchizul Durazzo, ministrul Italiei; baron Villany, ministrul Ungariei; baron Alströmer, ministrul Suediei; Kunzelzicersky, ministrul Cehoslovaciei; Pomenoff, ministrul Bulgariei; Broderedo, ministrul Portugaliei; M. Nuksa, ministrul Letoniei; Husein Raghib bey, ministrul Turciei; von Mutius, ministrul Germaniei; Schneidauer, ministrul Belgiei; Hamid bey Khulusi, ministrul Egiptului; de Cardenas, ministrul Spaniei; Szenbah ministrul Poloniei; von Nagel, ministrul Olandei; Paul Ritter, însărcinat de afaceri al Elveției; Collas, ministrul Greciei, Poklevsky-Koziel; Dogani, consulul Albaniei, și întreg personalul legațiunilor și atașații militari; apoi d-nii I. Brătianu, prim-ministru; I. G. Duca, ministrul de interne; Titulescu, ministru de externe; Vintilă Brătianu, ministru de finanțe; Stelian Popescu, ministru de justiție; dr. Angelescu, ministrul instrucțiunii; dr. Lupu, ministrul muncii, Argetoianu, ministrul domeniilor; general Paul Angelescu, ministrul de război; C. Hiott, ministrul palatului; Nistor, ministrul lucrărilor publice, Mrazec, ministrul industriei; Inculeț, ministrul sănătății, Dimitriu, ministrul comunicațiilor; Franasovici și Cipăianu, subsecretari de stat; Al. Averescu, Barbu-Știrbey, Iuliu Maniu, N. Iorga, Vaida-Voevod, Mihai Popovici, I. Mihalache, I. Th. Florescu, V. Sasu, C. Banu, general Moșoiu, general Văitoianu, P. P. Negulescu, St. Cicio Popp, V. Goldiș, Nicolaescu, președintele Senatului, N. Săveanu, președintele Camerei, G. Derussi, Gr. Trancu Iași, Mauoilescu, I. Costinescu, primarul Capitalei, general Cerbacev, Ghica, secretar general la externe, Al. Popescu-Necșești, secretar general la justiție, Budurăscu, secretar general la interne, Petrovici, amiral Coandă, Oscar Niculescu, Miclescu și Mladoveanu, președinți la Curtea de Casație, Stambulescu, procuror general la Casație, I. Mitilineu, Toni Iliescu, episcopii Hossu și Frențiu, Trăsnea-Greceanu, general Rășcanu, M. Cantacuzino, Bogdan, rectorul Universității din Iași; general Văleanu, Ch. A. Cantacuzino.

D-nele de onoare Mavrodi, Lahovary, Procopiu și Plagiano.

D-nii generali Pressan, Mărdărescu, Nicoleanu, prefectul poliției, Referendaru, Petalla, Cihorsky, Razu, Sinescu, Ghinescu, Gorschi, Broșteanu, Nică, Samsonovici, Constantinidi, Toma Dumitrescu, Simionescu, Vinescu, Rasoviceanu, amiralii Gracosky, Scodrea și Niculescu Rizea, colonelii Spiess de Bracioforte.

SOSIREA FAMILIEI REGALE

După câteva minute, au intrat în camera mortuară MM. LL. Regina Maria, Regele Alexandru și Regina Marioara ai Iugoslaviei, Regina Elisabeta, AA. LL. RR. Principele Nicolae, Principele de Hohenzollern și Principele Hohenlohe, Principesele Elena și Ileana.

M. S. Regele Alexandru și AA. LL. RR. Principii Nicolae, de Hohenzollern și de Hohenlohe au scos săbiile și au luat locurile ofițerilor de gardă de la cele patru colțuri ale catafalcului, unde au făcut garda de onoare în tot timpul serviciului religios.

In fața catafalcului s'au așezat d-nii general Pressan, care ținea perna cu Coroana de oțel, încadrat de d-nii generali Referendaru și Petalla și d. general Mărdărescu, care ținea perna cu bastonul de mareșal, încadrat de d-nii generali Razu și Sinescu.

La dreapta catafalcului, au luat loc membrii Familiei Regale, având în dreapta pe membrii casei regale și în stânga pe d-nele miniștrilor străini, miniștrilor și atașaților militari.

La stânga catafalcului se aflau membrii regenței și membrii guvernului având în dreapta pe șefii misiunilor străine, ambasadorii speciali, foștii miniștri și atașații militari, iar în stânga pe foștii primi-miniștri, președinții Corpurilor legiuitoare, președinții Curții de Casație, generali.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, asistat de mitropoliții Platon și Nicolae, arhiepiscopul Gurie, episcopii Stroe, Justinian, Cosma, Grigore, Ghenadie și Gherontie și de clerul Patriarhiei.

Răspunsurile au fost date de corul Patriarhiei, sub conducerea d-lui Cucu, iar „Prohodul" a fost cântat de corul soc. „Carmen".

Așezarea sicriului pe afetul de tun

E ora 9 dimineața. Inalții demnitari ai Țării și comandanții superiori ai oștirei scoboară treptele palatului. Inaintea lor, patru ofițeri din „Vânătorii de munte", cavaleri ai ordinului „Mihaiu Viteazul" și aghiotanții regali duc pe umerii lor sicriul în care a fost așezat corpul marelui Rege Ferdinand I.

Deodată, se aud fanfare puternice. Se intonează imnul regal și sicriul, înfășurat în purpură, este așezat pe un afet de tun. Deasupra sicriului, M. S. Regina Maria presărase cu grije, câțiva trandafiri albi din grădina parcului. Carul funebru era tras de 6 cai negri, duși de zăbale. Căpitanii: Brătescu, Pociovălișteanu, Teodorescu, Pop, Grumăzescu și Pascal din artilerie, mergeau alături.

Afetul de tun a fost amenajat special în arsenalul armatei, după indicațiunile date de d. general Munteanu, inspector tehnic și director superior al armamentului. Este un afet de tun de 120 mm. și cel mai mare ce s'a construit la noi până acum. In fața platformei: stema țării îmbrăcată în zăbranic de doliu, iar în ambele părți ale afetului semnul regal, deasemeni îmbrăcat în zăbranic. O eșarfă tricoloră pe care a fost imprimată stema țării, înfășură sicriul.

Cordoanele erau ținute, cele din dreapta de d-nii I. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și Nicolaescu, președintele Senatului, alături d-nii generali Hanțu și Jitianu. Cele din stânga erau ținute de d-nii Oscar Niculescu, președintele secției I a Casației, N. N. Săveanu, președintele Camerei, iar alături amiralul Scodrea și d. general Broșteanu.

Cortegiul era deschis de d. Stârcea, maestrul de ceremonii și maiorul P. Lazăr.

La geamurile palatului, fete tinere și flăcăi, bătrâne și bătrâni, bărbați și oameni de [illegible] dere, toți din personalul devotat al marelui Rege, își duc batistele îndoliate la ochii storși de atâtea nopți și zile de veghe.

Formarea cortegiului

O nouă salvă de puști. Carul funebru pornește. In urma lui, imediat, vin A. S. R. Principele Nicolae în uniformă de marinar, având la stânga pe M. S. Regele Alexandru I al Iugoslaviei îmbrăcat în uniformă de colonel de vânători — M. Sa fiind patron al reg. 9 vânători; în stânga M. S. Regelui Alexandru, A. S. R. Principele Wilhelm de Hohenzollern, nepotul Regelui Ferdinand, la dreapta A. S. R. Principele de Hohenlohe.

Veneau apoi calul alb al Regelui Ferdinand cu șeaua îndoliată, condus de d-nii: col. Drossu, directorul reședințelor regale și T. Ionescu, șeful grajdurilor regale; d. G. Buzdugan, membru în regență, membrii guvernului; foștii președinți de consiliu, fostul președinte al consiliului dirigent, foștii președinții ai Corpurilor legiuitoare; foștii miniștri; corpul diplomatic și miniștrii plenipotențiari acreditați; secretarul general și directorul protocolului din ministerul afacerilor streine; membrii Corpurilor Legiuitoare; primarul Capitalei; ofițerii generali în activitate și rezervă; membrii Inaltei Curți de Casație și Justiție; delegația reg. 25 inf. „R. F." din Iugoslavia, compusă din d-nii colonel Mihail Vassitsch, maiori Ivan Bajitch și Vladislav, căpitan Stayeritch, subl. Ivan Vonkovitch și plutonierul major Ivan Radman, cari au adus, ca un omagiu al acestui regiment, o coroană de lauri lucrată în argint și cu panglici de aur, având următoarea inscripțiune: „Reg. 25 inf. de linie, șefului său M. S. Regelui Ferdinand la moartea sa". Delegația a fost condusă de d. major Precup, din reg. 9 vânători.

Urmau membrii consiliului legislativ; Inalta Curte de Conturi; membrii Academiei Române; consiliul superior administrativ; profesorii universitari și ai Academiei de înalte studii comerciale și industriale; directorul politehnicii; guvernatorul Băncii Naționale cu toți directorii generali; eforii spitalelor civile și reprezentanții cultelor și ai comunităților minoritare; înalții funcționari ai statului; biroul soc. de geografie; consiliul Băncii Naționale; directorul fundațiunii Carol I și directorul fundațiunii Ferdinand I; Curțile și tribunalele; baroul din Capitală cu consiliul de disciplină; primarii de sectoare și membrii consiliului municipiului București și primarii municipiilor din întreaga țară, ziariștii, Camerele de comerț, funcționarii publici superiori și corpul didactic, etc.

*

De pe treptele palatului, M. S. Regina Maria, M. S. Regina Iugoslaviei, M. S. Regina Elisabeta, A. S. R. Principesa mamă Elena și A. S. R. Principesa Ileana, în mare doliu, au trimis un ultim salut Marelui Rege.

Cei cari s'au uitat în urmă și au privit chipurile zdrobite de durere ale Reginelor și Principeselor, rămase pironite de ușa palatului, nu și-au putut reține lacrimile.

PE BUL. „INDEPENDENȚEI"

Cortegiul astfel format, pornește printre aleele adumbrite de stejari ale parcului Cotroceni, până la intrarea principală a palatului. De aci, pe bul. Independenței și până la podul Elefterie, cortegiul din fața afetului era astfel alcătuit: prefectul poliției Capitalei, un escadron din reg. de escortă regală, corurile, mitropoliții și episcopii cultelor naționale și clerul, invalizii de război, cavalerii ordinului „Mihai Viteazul", văduvele de război, ofițerii de rezervă, veteranii campaniei 1877—78, delegațiile „Asociației ofițerilor de rezervă" și ai „Uniunii luptătorilor", drapelele cu delegații tuturor unităților de trupă, sub comanda d-lui general Stângaciu, d. general Prezan ținând coroana de oțel, având la dreapta pe d. general Petala, iar la stânga pe d. general Referendaru; d. general de corp de armată Mărdărăscu, ținând perna cu bastonul de mareșal al Regelui Ferdinand I și având în stânga pe d. general Sinescu, iar în dreapta pe d. general Razu.

Cortegiul, — închis de reg. de jandarmi București, sub comanda d-lui col. Călătorescu, lt.-col. Melicescu și maior Praporgescu — a ajuns în dreptul podului Elefterie unde, d. general Popescu, comand. corp. II de armată și statul major al acestui corp, au dat onorurile. In cele patru colțuri ale podului, erau așezate mari vase cu tămâie și smirnă.

PE BULEVARDUL ELISABETA

Ambele trotuare ale bul. „Elisabeta" erau înțesate de public. In piața „Mihail Cogălniceanu", erau așezate deasemenea vase cu tămâie și smirnă, îmbrăcate în zăbranic. La „Casa corpului didactic", la liceul „Lazăr", „Monitorul oficial", în grădina Cișmigiu, la ministerul lucrărilor publice, teatrul „Popular", „Eforia spitalelor civile", „Cercul avocaților", sediul partidului liberal, ziarul „Viitorul", pe la ferestrele și acoperișurile acestor imobile, mii de cetățeni în doliu, așteptau cu mare emoție și tristețe trecerea cortegiului regal.

lui regal.

Pe tot acest parcurs, corul „Asociației creștine ortodoxă Patriarhul Miron" a cântat diferite imnuri religioase și rugăciuni.

*

La Cercul militar, balconul era îmbrăcat în doliu. Frontonul principal era acoperit cu un tricolor îndoliat, iar steagul cel mare, arborat, era cernit în întregime.

Pe terasa din fața Cercului militar erau așezate pe piedestale cernite urne funerare și un cenotaf din care se ridica drept la cer, fum de tămâie și smirnă, jertfă pentru cel Atotputernic.

Și mulțimea așteaptă cu neliniște cortegiul. Pe trotuarul strimt al căei Victoriei, poliția și jandarmii țin rânduială.

Porticele teatrului Național erau îndoliate, steaguri tricolore cernite aduc ultimul omagiu.

In grădinița din fața teatrului, sunt așezate iarăș, pe piedestale înalte, urne din care fumegă prinos de jertfă.

In față, un escadron din reg. 4 roșiori „Regina Maria", sub comanda lt.-colonel Modreanu și a ofițerilor escadronului, îmbrăcați în mare ținută, dau ultimul salut Regelui.

Deasupra, o escadrilă de avioane virează în perfectă ordine, păsări imense profilate în clarul cerului albastru.

O clipă, cortegiul se oprește. A ajuns în fața palatului Regal. Drapelul coborît la jumătate, iar intrarea principală cernită.

Toată lumea simte fiorul clipei care se înstăpânește pe suflete și amintirea fuge spre trecut, spre clipele pe care le-am trăit deatâtea ori, la ceremonii, în împrejurări solemne.

Regele Ferdinand a murit, dar El trăește veșnic în amintirea poporului Său.

Lângă mine, o femee plânge încet; alături alta, iar studenții adunați în piața Fundației, îngenunche în fața steagului, care pentru ultima dată se înclină în fața Aceluia care a purtat atâta grijă și dragoste studențimii universitare.

In stânga, pe trotuarul Palatului Regal, se află așezată stema țării înconjurată de drapele tricolore cernite, la mijloc cu inițialele F. F. iar dedesupt, la mijlocul trotuarului, un tricolor cernit, pe care se aflau aplicate benți late, tot de tricolor. In față, două urne din care fumega tămâia.

Fundația Carol era și ea cernită, iar balcoanele Automobil-Clubului Regal erau înfășurate în tricolor cernit.

Mulțimea imensă, era așezată ciucure la balcoane și ferestre. Foarte mulți, care nu mai aveau loc, se urcaseră pe acoperișul casei Ciobanu și al clădirilor dimprejur, spre a privi trecerea cortegiului.

In fața fundației Carol, în fața Ateneului, îndoliat în întregime, erau așezate iarăș urne, deasupra cărora atârnate de stâlpi, lămpile trimeteau razele lor șterse în lumina soarelui.

In fața bisericii Albe, corul asociației „Patriarhul Miron" întâmpină cu pioase rugi de slavă și învocări, pe Regele cel mare și bun.

Muzica aviației cântă „Trăiască Regele", cortegiul se mișcă încet și solemn în bătaia razelor de soare, chenăruit de trupele din marină, în ale căror baionete, soarele trimete fulgerări scurte de raze.

Pe calea Griviței, aceiaș mulțime imensă acoperă trotuarele, balcoanele împodobite cu covoare și ferestrele. Foarte mulți, chiar femei și fete s'au urcat pe acoperișuri și de acolo priveau trecerea cortegiului.

Citiți continuarea în pagina 2-a

Clerul precedând cortegiul